

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

..... APARE DUMINECA .....

Prețul abonamentului:		Manuscrisele nu se înapoiează și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.	Prețul inserțiunilor:
Pe un an	240 Lei		Pentru publicațiuni oficioase, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei.
Pe jumătate de an	120 „		
Pe un pătrar de an	60 „		
Un număr	5 Lei.		
Pentru străinătate pe un an	300 Lei.		

La telegrama pe care I. P. C. Sa Arhimandritul Dr Vasile Lăzărescu a trimis din prilejul alegerii de episcop al Caransebeșului, Majestatea Sa Regele a dat următorul răspuns telegrafic:

P. S. S.

Vasile Lăzărescu

Caransebeș

Castel Peleş 27 Oct. 1933.

Vă mulțumesc pentru frumoasele sentimente de credință și devotament ce mi le ați exprimat cu prilejul alegerii P. S. T. ca episcop al Caransebeșului și eu Vă urez o păstorire rodnică pentru binele Bisericii și a României.

CAROL

In ajun de cârmuire nouă.

Departe de mine gândul de însinuare, ori intenția de a crea nucleie de preocupări în ajun de cârmuire nouă. Ar fi și inoportun așa cum nu e nici decent a ingera acolo unde nici o competență nu sprijinește pe nimeni.

Totuș nu se pot retăcea anumite constatări, ivite pe urma stărilor de viață bisericească în general, și cu deosebire asupra celor trăite până mai deunăzi în biserica noastră eparhială. Mărturisirea lor, datorie elementară pentru fiecare membru al bisericii, se impune categoric celor cu nemijlocită răspundere, celor indentificați cu interesele acestei biserici.

...In răstimpul de șapte ani de când am fost chemat de răposatul Episcop Iosif la servi-

ciul administrației centrale, am avut ocazie — nu pot zice fericită — să cunosc de aproape și suficient de bine fragmente, nenumărate fragmente, din cari s'a țesut și se țese viața acestei biserici.

Și viața bisericii în general, în starea ei actuală, cine nu o știe?

Cine nu știe că pe urma războiului mondial, care a produs zguduitoare schimbare în toate aspectele vieții sociale, profund și duros s'a resimțit cu deosebire biserica.

În biserica noastră ortodoxă română s'au produs apoi și o seamă de schimbări. Așa, pe urma creșterii țării în estindere, întrarea tuturor sub Sfântul Sinod al bisericii autocefale Române, înființarea Patriarhatului, noua lege de organizare bisericească etc. etc.

Îndoită greutate s'a lăsat deci pe umerii bisericii noastre: întâi cea a organizării conforme cu noile cerințe de viață și în doilea rând limpezirea atâtor stări tulburi.

Voi fi însă de acord cu cetitorii mei că până astăzi prea puțin s'au limpezit stările în biserică? Și trecând la analiza lor, voi dovedi în câteva cuvinte, că într'adevăr în biserică stările s'au tulburat și mai mult, s'au înrăit cu totul.

Politicianismul care asemenea unui geniu rău a pătruns toate fibrele vieții noastre sociale, s'a încuibat adânc și spre nenorocul ei și în biserică. Că fac preoții politică, sau că sunt provocați să facă politică, asta încă nu e nimic, geniuul rău merge mai departe și-i silește nu odată să facă politică potrivnică intereselor bisericii lor, a credincioșilor ce-i păstoresc. Li s'ilește politica să facă renegări de interese mai înalte, de convingeri inlime, de conștiință. (Acum câteva luni un membru marcant al vieții noastre sociale, membru și în adunarea noastră eparhială, cerându-mi un serviciu ce se punea decurmeziș cu interesele oficiului și cu glasul conștiinței, a mai adăugat observația că de câteori la interesul partidului n'am

trece eu peste glasul conștiinței.) Ori, cu oameni, cari în pătimașă și exclusivă lor preocupare pentru politică de pildă uită de toate, inclusiv de biserică, sarcina extrem de grea a bisericii nu se va urni înainte!

Evident biserica, și în speță biserica noastră eparhială, înfrigurată așteaptă acel puls de *viață nouă*, pe care cu emoția întâiei biruințe dar în convingerea că trimite cel mai prețios mesaj, l-a promis alesul eparhiei noastre dela congresul din 21 Octombrie a. c.

Viață nouă, viață adevărat creștinească așteaptă un popor de aproape jumătate milion de dreptcredincioși. Ei vreau să vadă în fruntea bisericii lor pe păstorul lor, căci acela singur își pune sufletul său pentru turma sa. Și el singur, ajutat din lumea cea mai presus de fire, de întărirea Duhului Sfânt, poate descuia taina binelui acestei biserici, însuflețind-o din *acea viață nouă*.

În această nădejde, cu iubire și încredere îl așteptăm!

Nicolae Cornean.

Bine-ai venit Stăpâne!

În urma scurtei văduvii de câteva luni, după lupte și sbuciumări inerente unor asemenea acte, Eparhia noastră și-a primit Păstorul atât de dorit, pe P. S. S. Dr Vasile Lăzărescu.

Marele Colegiu al ortodoxiei noastre a făcut prin această fericită alegere un act de dreptate Banatului și în special dieceziei Caransebeșului.

Bucuria noastră a clerului, a poporului, cât și a tuturor acelor cari sunt interesați de binele și prosperarea bisericii este acum satisfăcută și este cu atât mai explicabilă cu cât dela un timp viața bisericească nu este tocmai în pas cu spiritalul vremurilor.

Nouă parcă ne lipsește acel spirit de orientare, ne lipsește busola îndrumătoare spre a fi ceace ar trebui să fim „*viața lumii*“.

Trăim o perioadă de adevărate sguđuiri morale în care tendințele subversive și-au făcut drum. Stând astfel din punct de vedere al dezvoltării noastre bisericesti, datori suntem a ne îndrepta privirile spre nevoile reale ale bisericii, pe care întărind-o în viața ei internă s'o facem nebiruită în afară.

Deaceea o adevărată păstorire în senzul cuvintelor marelui Apostol Pavel, nouă ne este astăzi de neapărată lipsă.

Ne este de lipsă pentru a ne înălța moralul și *disciplina*, pentru a ne întări conștiința și încrederea în forțele noastre pe cari să le punem

în slujba lui Christos, făcând astfel o biserică vie, acea „*ecclesia militans*“ care să convertească masele.

Ne trebuie duh nou, de nouă viață bisericească, duh creator care să se reverse în sufletele noastre: duh care să ne lumineze și să ne înalte.

Iată dar pentruce inimile noastre tresaltă de bucurie la venirea Inaltului Păstor.

În această nădejde ne întăresc însăși solemnele făgăduințe pe cari P. S. Sa le-a făcut cu privilegiul alegerii sale, când spune: „*Pentru aceasta fac vot înaintea lui Dumnezeu că mă voi strădui să aduc viață nouă în eparhia care mi-se dă spre păstorire, punând percepțele evanghelice temei spiritualității și nevoițelor creștinilor mei*“.

După aceasta a însetat sufletul nostru și iată că la plinirea vremii ni s'a trimis, când încă nu ni s'au șters lacrimile în urma morții aceluia ce a fost Episcopul Iosif.

Ca urmaș la moștenirea atât de sacră a vrednicilor săi înaintași, P. S. S. Dr Vasile Lăzărescu este al doilea vlădică, răsădit din pământul cel sfânt al Banatului, părtaș durerilor și bucuriilor noastre.

Deaceea cel ce se încununează cu mitra lui Popasu, înzestrat cu cele mai alese virtuți creștine, este primit din toate părțile Eparhiei sale cu nespusă bucurie.

Și în urarea unei pacinice păstoriri și cât mai îndelungate, noi, servii P. S. Sale, cler și popor, dela cel mai mare până la cel mai mic, îl însoțim de cele mai sincere doriri de roade îmbelșugate spre binele bisericii și neamului nostru, rugând pe Dumnezeu: „**Să ni-l trăiască**“.

Dumitru V. Anuțoiu
preot.

Să nu dăm uitării.

Cercetez adeseori cimiterul, devenit istoric, al Caransebeșului. Nu numai în treacăt, ci mergând dela un mormânt la alt mormânt al celor mari ai eparhiei noastre, pe cari i-am cunoscut și sub a căror oblăduire m'am format.

Între altele mă opresc cu evlavie și în fața mormântului decedatului Dr Iosif Olariu de pie memorie.

Contimporanii lui știu unde este locul de odihnă al osemintelor acestui protosincol adormit în Domnul, dar cei ce vor urma lor, n'o să-l afle, fiindcă pe crucea prăvălită deasupra căpătâului defunctului său tată, — alături de care tată a fost înmormântat fiul — nu e nici o

indicație, săpată în piatră, că acolo așteaptă Invierea morților fostul director al Institutului teologic și a celui pedagogic de pe vremuri.

Când ești silit să faci această constatare îți vine se crezi, că autorul de cărți bisericești, apreciat de pretutindeni, sub al cărui regim riguros au crescut generațiunile de preoți în eparhia noastră, că personalitatea lui atât de marcantă în viața noastră bisericească, a fost ca și șteara din evidența vremii.

Protosincelul Iosif cu activitatea sa stăruitoare, dezvoltată atât pe teren literar-bisericesc, cât și pe teren didactic a dus departe faima bună a episcopiei Caransebeșului, care faimă a contribuit la mândria noastră și cu toate acestea nu s'a aflat nici o rudă, nu s'a aflat nici un prieten, nu s'a aflat nici o autoritate bisericească, care să grijească, ca în piatra crucii dela căpătâiul mormântului său să se adâncească cele câteva litere ale numelui acestui slujitor al catredrei, care a servit biserica ortodoxă câteva decenii.

Incontestabil, că stăm în fața unei omisiuni regretabile, omisiune, care trebuie reparată, căci Panteonul oamenilor mari ai eparhiei Caransebeșului nu poate fi lipsit de numele, eternizat și în marmoră, al celui ce a fost concrescut suferințele cu Institutul nostru de educație, din sânul căruia au eșit învățătorii confesionali, cei mulți, și preoții intransigenți, cei numeroși, cari au fost și sunt și astăzi la granitul de bază al vieții noastre naționale.

A. Moaca.

Ne vine Arhiereul.

Îi știm numele și principalele Sale date biografice și tresărim de bucuria aprecierilor ce-I se aduc.

Ceeace umple însă de fierbinte dragoste și de puternică nădejde creștinească sufletul celor cu adevărat devotament bisericesc, din eparhia ce I s'a încredințat păstoririi — este spiritul său oglindit în scurta dar atât de cuprinzătoare cuvântare de mulțumită adresată colegiului, care l-a ales episcop al greu cercatei noastre eparhii.

Spirit oșlit de conștiința sarcinei ce o ia asupra-și, și strălucitor la flacăra dorinței întru a căreia îndeplinire s'a exprimat atât de sobru: „*fac vot înaintea lui Dumnezeu, că mă voi strădui să aduc viață nouă în eparhia care mi se dă spre păstorie, punând percepțele evanghelice temelii spiritualității și nevoinelor credincioșilor mei*”.

Se vede cât pe aci, că nou alesul nostru episcop s'a interesat și de mai înainte și cunoaște ce lipsește în eparhia Sa, este conștiu, că mai pe sus de toate îi trebuie eparhiei acesteia, spiritualitatea; înstăpânirea căreia la noi pe temelii percepțelor evanghelice, ar pecetlui într'adevăr viața nouă făgăduită de Păstorul cu bun gând.

Însă pentruca sfânta străduință a P. S. Sale să fie încoronată de izbândă, să-I urăm ani mulți cu sănătate.

Iar dată fiind împrejurarea că viața nouă din votul solemn trebuie să ia locul altei vieți, cu adepți — sigur — și'n rândurile ecclesiasticilor noștri dela periferii și chiar și din centrul eparhial cu adepți poate pe cât de fanatici pe atât de insinuanti și meșteri în cuvinte trufase și aptitudini lingușitoare; cu un cuvânt pentruca votul sublim să-și ajungă și plinirea pentruca viața nouă să devină realitate, toți cei de bine, să urăm P. S. Sale darul cunoașterii de oameni și justei lor aprecieri, după fapte și nu după vorbe; să-I dorim darul pătrunderii ușoare a situațiilor și să rugăm pe milostivul Dumnezeu ca ferindu-L de orice influență păgubitoare, să-I păzească neștirbita mai ales independența caracterului Său nobil, care-L imboldește să calce „*pe urmele marilor arhieriei cari și-au făcut din datoria păstoririi sfințenia vieții lor*”.

Să dorim P. S. Sale energia Duhului în lupta contra „*poftelor firii pământești*”, dintre faptele cărei firii, mai ales: „*vrajbile, certurile, zavistiile, mâniile, neînțelegerile, certurile de partide...*” incontestabil, că au prea laicizat viața de până aci din eparhia noastră, carea este momentul cuprem să fie spiritualizată.

Doritorii acestei spiritualizări pe lucru dar, cu credința în Dumnezeu și izbândă, la sfârșitul activității noastre să putem zice împreună cu P. S. Sa, ca ôarecând marele Apostol Pavel: „*M'am luptat lupta cea bună, mi-am isprăvit alergarea, am păcătuit credința*”.

Cacova, la 24 Octomvrie 1933.

Pr. Ilie Hergan.

Alegerea noului nostru Păstor.

Peste 400.000 credincioși din eparhia de Dumnezeu scutită a Caransebeșului, așteptau cu mare nerăbdare alegerea noului nostru episcop, ce s'a efectuat Sâmbătă în 21 Octomvrie a. c. în camera Deputaților din București.

Framântările au fost mari între membrii Congresului național bisericesc electoral, care cu o zi înainte aleseseră pe noul episcop al eparhiei Cetății-Albe, în persoana modestului călugăr, a arhiereului Dionisie Erhan.

Sâmbătă la orele 9^{1/2}, a. m. Înalt Prea Sfințitul Metropolit Nicolae apare zâmbitor pe culoarele Camerei și convoacă pe toți membrii Congresului electoral din Metropolia Ardealului în sala secției V, unde într'o atmosferă de mare eveniment, evoacă memoria regretatului episcop Badescu, care a fost un profund înțelegător al spiritului bisericii șaguniene. Deputații întruniți, prin sculare, exprimă recunoștința, eternizând memoria episcopului Badescu.

Înalt Prea Sfințitul Metropolit atrage atențiunea membrilor cu răspundere ai bisericii noastre, asupra crizei sufletești din viața socială de azi precum și asupra atmosferei încărcate din toate domeniile de Stat, pe care numai biserica noastră, reînprospătată cu forțe noi, o poate limpezi. Biserica, în dorința ei de ascenziune, reclamă conducători superior în calități și trupești și sufletești!

După aceste considerațiuni membrii deputați Bănățeni și Ardeleni, declară în mod solemn, ideia de solidaritate.

Membrii Colegiului sunt invitați a lua parte la serviciul „*invocării Duhului Sfânt*”, celebrat în mistica capelă a Patriarhiei. Serviciul divin s'a săvârșit în prezența: Prea Fericitului Patriarh, a Înalt Prea S. Metropolit Nicolae al Ardealului, a I. P. S. Metropolit Pimen al

Moldovei, a tuturor înalților demnitari bisericești și a membrilor marelui Colegiu, — de către P. S. episcop Gheronte al Constanței, asistat de: Păr. protopop Traian Oprea al Vârșetului, păr. adm. protopop Petru Ieremia al Bocșei montane, precum și de protodiaconul Orghidan și diaconul Porumbescu de la Patriarhie.

După terminarea slujbei religioase toți membrii Colegiului intră în camera deputaților, unde I. P. Sfințitul Metropolit Nicolae, în calitate de Președinte deschide ședința.

Se constituie biroul compus din membrii: păr. protodiacon Sabin Evuțian, profesorul univ. Popescu-Prahova, păr. Moldovanu, Dl Nerva Jercan și Dl Leon Mrejeru, ca notari; iar Dl Dr Victor Mercea și Dl Octavian Furlugian ca bărbați de încredere ai scrutinului.

Se suspendă ședința pe 5 minute, după care Inaltul Presidiu declară ședința de deschisă. Se cetește apelul nominal, răspunzând: 172 membri, din 203, cu drept de vot. Se împart buletine de votare la toți membrii cu drept de vot. Se ridică o atmosferă puțin agitată, în sală. Grupuri mici de deputați congresuali discută însufleții. Unii Domni congresiști, dându-și seamă de marele moment stau în bănci, într'o stare de meditație, examinându-și conștiința.

Se începe votarea. Votează: Sanctitatea Sa Părintele Patriarh, Inalții Prelați ai bisericei ort. române, Domnul Ministru Gusti, Domnii Rectori ai Universității din București, Iași, Cernăuți și Cluj, Domnii Decani ai Facultăților de Teologie din București, Chișinău și Cernăuți, precum și Domnii Delegați congresuali ai celor 18 eparhii ort. rom. din Patriarhie.

La ora 11^{3/4}, se începe scrutinul. Au votat: 172 membri. Majoritatea se cere să indeplinească: 87 voturi.

La încheierea scrutinului se constată, că Inalt Prea Cuvioșia Sa părintele Arhimandrit Dr Vasile Lăzărescu a întrunit: 121 voturi, Dl Dr Avram Imbroane a întrunit: 37 voturi; Păr. Arhimandrit Scriban a întrunit: 4 voturi, păr. Arhiereu Nifon, a întrunit: 1 vot, păr. Arhiereu Simedrea a întrunit: 2 voturi, iar 4 bile albe și 3 voturi au fost anulate.

În urma acestui rezultat, Inaltul Presidiu, într'o atmosferă de însuflețită aclamare, declară de ales, de episcop al eparhiei Caransebeșului pe Inalt Prea Cuvioșia Sa Dr Vasile Lăzărescu.

La orele 12^{1/4}, noul ales, adânc emoționat, pășește la Tribună, mulțumind lui Dumnezeu și membrilor marelui Colegiu pentru darul ce l-a dat, prin voturile exprimate azi.

Inalt Prea Cuvioșia Sa declară solemn, contopirea vieții Sale, de azi înainte, cu înaltele interese ale Eparhiei Caransebeșului, invocând dela Bunul Dumnezeu virtuțile, la care îndeamnă Sf. Apostol Pavel pe Episcopul din Milet. Noul nostru ierarh mărturisește în fața întregii noastre biserici ortodoxe române, că prin concursul experiențelor preoților bătrâni, prin însuflețirea preoților celor tineri și prin colaborarea elementului mirean din eparhie, va putea da naștere unei noi puteri de reînnoire a bisericei din Dieceza Caransebeșului, unde au luminat marii Ierarhi din trecutul ei.

Eparhia Caransebeșului este profund mulțumitoare față de delegații marelui Congres național bisericesc, care au apreciat dorința aproape unanimă a membrilor noștri eparhiali, alegând pe doritul nostru Păstor, în persoana Inalt Prea Cuvioșiei Sale părintelui Arhimandrit Dr Vasile Lăzărescu, în persoana căruia biserica noastră își pune mari nădejdi!

Intru mulți ani, Stăpâne!

Diaconul T. Roșca.

Din sbuciumul vremurilor de jertfe și biruință.

IV.

Zi de 9 Noemvrie 1916, amintirea ta, ne cutremură! Involburate ne-au fost inimile de umilință și de jale în noaptea ta, — la ora 10, — când valuri, valuri, dușmanii dădură năvală asupra frumosului nostru oraș, — pe întinsul căruia, se întind urme de altare și turnuri, castre romane și picioare din podul lui Traian zidit după rânduiala meșterului Apolodor din Damasc, mărturie grăitoare de obârșia din care ne tragem și de îndeletnicirile străbune, — oraș unde a descălecat Impăratul Traian și Domnitorul Carol I.

Cântecelul: „*Nun adieu du meinliebes Heimatland*“.
„*Die Wacht am Rhein*“, se revărsau ca niște trăsnete ucigătoare asupra întregului oraș, ca niște versete, despicate din prohodul ce avea să ni se fie.

Ele vesteau — tuturor, — începutul robiei care ne încătușă și da pradă în ghiarele batjocorii și morții.

Rulourile dela ușile și ferestrele magazinelor sunt spintecate de baionete, geamurile sparte, casele particularilor ca și magazinele, sunt invadate și truda și agoniseala de zeci de ani a bieților oameni, cade pradă navăliților, îmbătați mai mult de alcool de cât de biruință.

Sgribuliți și incremeniți stau bătrânii ca și copiii. De-acum gura lor e mută, ori ce ripostă este sprijinită de patul puștii.

Pe strade, se aud mereu pocnituri și șuerături de gloanțe, răcnete nebune, ciocănituri în geamurile dela ferestre.

Ce noapte groasnică!

Dar mâine... mâine se întreabă fie-care, ce va fi? În revărsatul zorilor, eroii(?) cad estenuați. Se face liniște. Somnul binefăcător, ne învâluie și pe noi sub acoperământul său. Ce bine este în lumea lui!

În câteva clipe, trăești o vecinicie.

Mi se părea că aud din depărtări, glasuri de legionari romani, de panduri și dorobanți. Din ele desprindeam imnuri ce nu le auzisem nici o dată, dar care mai fuseseră cântate de străbuni în vremuri de bejanii.

La lumina flacării unui foc — ce zice-se că rar se stinge, — mi-au apărut umbrele marilor Voevozi Mircea, Ștefan, Mihai și ale mucenicilor Constantin Brâncoveanu, Tudor dela Vladimir, Horia, Cloșca și Crișan, Avram Iancu, morți unii jupuți de vii, alții trași pe roată, alții spânzurați.

Eră o nemai pomenită și strălucită apoteoză. — *Mărive vouă umbre sfinte!* — le spun eu. La noi, e multă jale și lacrimi și prăpăd!

Revărsați asupra noastră harul virtuților Voastre și învredniciți-ne, să putem îndura cu stoicism, suferințele ce ne așteaptă și jertfele ce ni se cer.

Ei ridicând mâinile zic:

Fie fie, după cuvântul tău!

Deșteptându-mă, puteri noi simt că mă întăresc și mă fac gata să înfrunt ori ce mi-ar fi scris ursitele în cartea destinului.

A doua zi, prada începe în stil mare. Numeroase camioane ridică mobile, plane, lengerii, vase de bucătărie, butoaie cu vin, păsări, tot, tot, până și plapumele, saltelele și pătuțele copiilor sunt ridicate, iar ce nu le plăcea, sfărâmau.

În noaptea de 10 Noembrie, încep pregătirile luptelor ce grupul Cerna avea să dea inamicului aflat în oraș.

Odiusea acestui grup — care avusese onoarea a fi condus de marele erou General Dragalina rănit grav în luptele dela Jiu — a doua zi după ce luase în primire comandamentul armatei I-a și mort în spitalul instalat la palatul regal din București — este vrednică de toată admirația și de toată recunoștința.

Incercuit de toate părțile de inamic, el părea a fi sortit unui neînlăturabil sacrificiu.

Conștient de datoria sa obștească, grupul dela Cerna, mândru de originea sa Oltenească, face suprema jertfă și înregistrează în Istoria războaielor, una din cele mai strălucite pagini de tactică și bravură.

Inamicul care se aștepta la un atac din partea aceluia grup, luase măsurile necesare, baricadând toate intrările în oraș, așezând prin acoperișurile și ferestrele locuitorilor populației, în turnul castelului de apă și prin pomii de pe Bulevard, numeroase mitraliere.

La ora 9, cinci companii și un tun puse sub comanda Locot. Nicolăescu și Sub Locotenienților Popescu Andrei, Baloescu și Lozan, ajunși în câmpia Severinului între cazarma roșiorilor și a reg. 17 de infanterie, dau atacul.

Cotropitorii cari până atunci nu făcuseră, nici o mișcare, îndreaptă asupra a lor noștri, cari de mila părinților, sețiilor și copiilor ce aveau în Severin, erau stingheriți în folosirea armelor ce mai aveau și ce le mai veniseră.

După lupte inverșunate, micul grup dela Cerna, deși lăsase pe câmpul de luptă peste 278 de morți, reușesc a sfida dușmanul, luând drumul spre Românați, evitând a fi capturat.

Cadavrele scumpilor noștri ostași — cu mare greutate — au fost ridicate și înmormântate de profesorul E. Nemiș directorul școlii comerciale, ajutat de frații Vase și Petre Badescu, funcționara Dulbaba și treizeci de elevi.

Gubernatorul Kusenbergh striga în auzul tuturor, ca românii să fie lăsați pe câmp să-i mănânce câinii.

Ca și când sârmanii morți, nu suferiseră destul, după cererea rabinului și ordinului bravului comandant Kusenbergh, toate cadavrele celor 278 de morți au fost despoiate și verificate, spre a se găsi ale celor 5 evrei.

Amestecate în morminte cu ale creștinilor, ar fi fost o profanare pe care sfântul rabin și Kusenbergh, nu o îngăduiau.

Cei cinci evrei — găsiți după zile de cercetări minuțioase și verificări, au fost înmormântați în cimitirul evreesc. Creștinii: 38 au fost înmormântați în cimitirul orașului, iar restul — din ordinul comandaturii, — au fost aruncați unii peste alții în zeci de gropi, săpate în apropierea cazărmei de infanterie.

Incep corvoadele. Elevii școlilor secundare și comerciale cum și tot tineretul din oraș, este chemat la comandatură și trimis a căra lemne, a freca scândurile la institutul Sfânta Maria, a curăți latrinele, a săpa la facerea conductelor de apă, la despotmolirea vaselor scufundate în portul Turnu-Severin, la descărcatul șlepurilor de păcură și cărbuni, la transportul vitelor rechiziționate, apoi transformați în hamali și trimiși la lucrări ce făceau pe liniile Severin—Gura Văii—Verciorova, unii depărtați chiar pe liniile Ploiești—Constanța; obligați a lucra toată iarna în șlepurile ce staționau pe Dunăre.

De ger și chinuri, au murit cu sutele sârmanii copii. Incartierarea ofițerilor și plutonierilor, desfășură o nouă sfidare și o nouă umilire.

La mine este încartierat un locotenent evreu din Dalmația. Mi-a distrus toate operele compozitorilor francezi și italieni, căci din păcate, dânsul eră un bunicef pianist. Nu bea apă din curte dela mine, de teamă să nu-l otrăvesc. Simția o necesitate imperioasă să vie în bucătărie să vadă ce se fierbe pe mașină, și — prin tot felul de întrebări făcute servitoarei, să afle ce fac și ce zic?

Vai de cel ce trecea — pe lângă vre-un ofițer, plutonier sau sergent — și nu-l saluta. Era pe loc oprit, insultat și amenințat.

Diaconul Haralambie Ionescu dela Catedrală — pentru o asemenea omitere — a fost într-o zi împroșcat cu toate lăturile gurii acestor galonați.

Deși bolnav de cord și fiul meu luat de corvoade, aștept din oră în oră să fiu ridicat și deocamdată dus în vre-un lagăr de ostatici.

Cu o săptămână înainte de a fi arestat, sunt vizitat de mulți bănațeni luați în catănie, între care și distinsul profesor și compozitor Dl Anton Sequens din Caransebeș cum și a tinerilor cătane.

Vizita acestui bun coleg, mi a făcut multă plăcere.

(Va urma).

Ioan St. Paulian.

In propagandă.

În exploziunea zelului pentru mozaism, Saul purcese pe drumul Damascului în urmărirea creștinilor. Atunci se săvârși miraculoasa conversiune. O rază puternică și sublimă coplăși sufletul prigonitorului. Ridicat din pulberea drumului, transformat de sublimitatea misterului, Saul deveni Pavel, magicul propagator al religiei celei adevărate.

Pavel este simbolul misionarului creștin: „Mie a trăi e Christos“.

Aidoma apostolului, pătrunși în suflet de sublimitatea razei din lumina lui Christos trebuie să se ridice, toți cei ce au o conștiință creștină, din tina preocupărilor cotidiene, susținând crucea, „mirasma cea de viață“ pe drumul apostolatului. „Corul Catedral“ din loc, veche societate de propagandă culturală, acum sub conducerea D-lui prof. Const. Vladu, s'a angajat de mult în slujba apostolatului. A descins în multe sate din împrejurimi, să verse balsamul dumnezeieștilor cântări, peste obida zilnică a țaranului nostru credincios.

Duminecă 22 I. c. „Corul Catedral“ a descins în comunele Borlova și Kueni, începându-și activitatea de toamnă.

Pe răcoarea dimineții, coriste și coriști, se îndreaptă pedestru, spre Bața Sărată. Apoi cu vagonetele industriale, printre lanurile triste, devastate de munca omului, spre satele ascunse în faldurile munților. Cuprinsul este învăluit în ceață. Frigul nopților de toamnă a vestejit viața pe câmpul vesel. Totul par'că se stinge. Roaua se topește ca o lacrimă, pe fața florilor oșlitate. Frunze îngălbenite se desprind din singuratecii copaci, în marșul funebru al vântului de toamnă, mărind melancolia priveștei. În undele acestei melancolii se frâng versurile dintr-o poezie uitată:

Ziua scade, iarna vine, vine pe crivăț călare.

Vântul șueră prin hornuri răspândind în fiorare.

Bolii rag, caii nechează, câinii latră la un loc,

Omul trist cade pe gânduri și s'apropie de foc...
Din râsuflul astmatic al „bivolului apocaliptic“ țâșnesc

norii groși de fum ce se risipesc în ceață ca o pânză transparentă, din care a fugit întunecul nopții. Munții își deslușesc vag contururile.

Deodată apare în zare învăluit de ceață „Turnul Ovid”. El strejuește în vârf de deal cu o mândrie trecută în vremea basmelor. Toate privirile se îndreaptă spre el și-l contemplează până când rămâne perdit iarăși în zare.

Când bucuria e mai mare, produsă de potopul de raze ce inundă văzduhul, pulverizate în ceață ce se destramă ca un caer de lână, șueratul prelung al mașinei ne îndeamnă s'o parăsim. Extenuați de farmecul naturii am ajuns în Borlova.

La intrarea în sat ne întâmpină Venerabilul Păr. Cojocariu și ne conduce la biserică. Biserica e mare, frumoasă, bine îngrijită, pildă de vrednicie creștină a borlovenilor.

Liturgise: Păr. Cojocariu, Păr. Bogoevici și Proto-diacon profesor I. David, iar responsoriile le dă Corul Catedral.

Cantorii de strană impresionează cu glasul lor domol, potrivit melodiilor bisericești.

Undele cântărilor plutesc prin fumul de tămâie în care se plasticizează imaginile oratorului dela amvon proto-diaconul Ioan David.

După liturghie, D-l prof. C. Vladu distribue cărțile cele de dreaptă învățătură creștină din „Biblioteca Eparhială”.

Acum deabia avem plăcuta surpriză să remarcăm existența corului de țărani, condus de inimosul învățător Boșcai, întonând un „mulți ani” pentru oaspeți.

Apoi în localul școlii primare, într'un clan de înfrățire pe culmile subline ale cântecului, corurile își urează reciproc „mulți ani”.

Semnalăm opera învățătorului Boșcai din Borlova ca pe o pildă vrednică de urmat, când mai ales în jurul Caransebeșului societățile corale sunt aproape inexistente.

Când glasul clopotelor anunță vremea Vecerniei, Corul Catedral, descinde în Rucni. Păr. Seracin și învățătorul Tatuca sunt la loc în mijlocul credincioșilor, într'u întâmpinarea oaspeților.

După serviciul divin, predică și aici D-l profesor Ioan David.

Soarele se apropie de culmile dealurilor. În șerpuirile vertiginoase ale vagonetelor, părăsim satele care rămân în umbra dealurilor, la poalele „Muntelui Mic”.

Ochiul e încântat și simțurile exaltate de un splendid apus de toamnă. O șuviță de nor s'a oprit înaintea soarelui. Nu se mai vede decât o grandioasă aureolă pe culmile munților.

Din ceață ce se lasă la răcoarea serii, întunecul își țese iarăși plasa.

Marcu Bănescu

Aflându-se sub tipar

„Calendarul Românilor”

pe anul 1934

va apare curând

Nr. 5486 E. 1933.

NOTĂ OFICIALĂ.

Amăsurat legii timbrului și a impozitului pe acte și fapte juridice art. 16 § 4, persoanele juridice și de interes public și private, sunt îndatorate a face declarație scrisă la Administrația Financiară a județului căruia aparțin cu trei luni înainte de 1 Ianuarie — adică până la 31 Dec. a fie cărui an, — arătând bunurile de mână moartă ce posed în vederea impunerii cu impozit echivalent.

Se atrage deci atențiunea Onor. Oficii parohiale asupra acestei îndatoriri și se reîmprospătează ordinele noastre cu Nrii 2378 E 1927 F. D. Nr. 36 din 1927 și 3549 E din 19 Iunie 1930.

Administratorii parohiilor vacante sunt datori a face declarații și asupra sesiunilor vacante și a averii parohiilor vacante.

La sesiunile parohiale se va cere scutirea lor de impozit echivalent până la estenziunea de 6 ha (10 jug.) amăsurat legii modificate și publicate în Monitorul Oficial Nr. 1 din 1 Ianuarie 1932.

Cei ce nu vor înainta declarații sunt expuși a fi amendați până la 50,00 din impozitul echivalent.

Despre înaintarea declarațiilor pentru sesiunile vacante se va face raport Consiliului eparhial până la 15 Dec. a. c.

Caransebeș la 18 Octomvrie 1933.

Președintele consiliului eparhial

Andrieu Ghidiu

Consilier eparhial, protopresbiter.

In numărul nostru viitor vom publica biografia I. P. C. Sale arhimandritul Dr Vasile Lăzărescu, nou alesul nostru episcop.

ȘTIRI

Sfântul Sinod din București s'a întrunit Luni în 23 Octomvrie a. c. în ședință. Intre cele mai importante obiecte la ordinea zilei au fost validările nou aleșilor episcopi în cele trei sedii vacante din țară. La propunerea comisiei, însărcinată cu cercetarea actelor celor trei alegeri, Sfântul Sinod a validat alegerea I. P. Cuvioșiei sale arhimandritului *Dr Vasile Lăzărescu de episcop al Caransebeșului*, cea a arhierelui *Nifon Criveanu* de episcop al Hușilor, iar pe cea a arhierelui Dionisie Erhan pentru Cetatea-albă, nefăcând condițiile cerute de lege, a invalidat-o.

În urma acestui îmbucurător fapt nou alesul nostru va primi hirotonirea într'u arhieru și după investitura din partea M. S. Regelui, va fi introdus Episcop al Caransebeșului.

Hirotoniri. Zilele trecute au fost hirotoniți, în Sibiu prin P. S. Arhieru Dr Vasile Stan următorii candidați din eparhia noastră: *Ion*

Urechiatu funcționar la Consiliul eparhial preot pentru parohia a doua din Mehadia, *Iosif Bololoi* de capelan în Gârbovăț și *Traian Olde* capelan la Ferendia.

Rectificare. În numărul trecut am fost publicat că I. P. C. Sa Arhimandritul Dr Vasile Lăzărescu, nou alesul nostru episcop a intrat în monahism în Sibiu. Facem cuvenita rectificare, deoarece I. P. C. Sa a intrat în monahism în Oradea-mare și nu la Sibiu.

Noul guvern francez. Demisionând cabinetul Daladier, președintele republicii franceze d. Albert Lebrun a încredințat cu formarea noului guvern pe d. Albert Sarraut. În cabinetul acesta principalele departamente, al finanțelor și cel de externe le dețin tot foștii titulari, așa că se face o politică de continuitate; totuși — scriu unele ziare franceze — noul guvern va avea o altitudine mai hotărâtă față cu Germania.

Convenire colegială. Joi la Sărbătoarea Sf. Mare Mucenic Dimitrie au convenit în Caransebeș absolvenții Institutului teologic din anul școlar 1922/1923. Dintre cei șase absolvenți însă au participat numai trei: *Ioan Medelean* preot în Rașita din eparhia Aradului, *Aurel Marta* din Givojdia și *Coriolan Roșca* din Mircovăț. Împreună cu P. O. D. protopresb. *Andrei Ghidiu*, parohul *Petru Banca* și protodiaconul *Ioan David*, au servit în sobor și cei trei preoți. La priceasnă au predicat pâr. *Ioan Medelean*, fost multă vreme diacon episcopesc, interpretând evanghelia zilei. Preafrumoasa evanghelie, i-a dat motiv să biciuiască prea marele nostru atașament pentru viața pământească; vervă îndeosebită a pus iarăș în îndemnul pentru iubirea de biserică, salvatoarea neamului nostru. S'a săvârșit apoi parastas pentru adormiții în Domnul. Episcopul Iosif, Arhierul Filaret; protosincelul Iosif Olariu, protopresbiterii Dr. George Popovici al Logojului și George Petrescu, precum și Dr. Constantin Popasu, foști profesori. A urmat apoi rugăciune în cimiter.

Această convenire frumoasă, cu servire în biserică și cu îndreptarea gândului către îndrumătorii și profesorii lor de odinioară, a produs bună impresie.

„CATHETICA“

pâr. profesor Dr. Petru Barbu costă
60 Lei + spesele de transport!

Corpul Portărilor Tribunalul Caransebeș.

Nr. Port. 171/1933.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul Portărel de pe lângă Tribunalul Caransebeș în baza art. 102 din legea LX din 1881 și în baza art. 19 din legea 1908, prin aceasta public, că în urma decisului Judecătoriei mixte din Caransebeș de sub Nr. 471/1932, efectuându-se execuțiunea la 13 Iunie 1933, în favorul următorului Mitru Rădulescu reprez. prin avocatul Dr. Isac Rădulescu domiciliat în Caransebeș pentru suma de 4000 Lei — bani capital și acces. mobilele sechestrate și suprasedate care s'au prețuit în 5000 Lei — bani și anume: 1. două cocii 2. un cântar decimal, 3. un cazan de aramă se vor vinde prin licitație publică. Deci în urma decisului Judecătoriei mixte din Caransebeș de sub Nr. 1931/1933 G. pentru încasarea creanței de 4000 Lei — bani capital cu 8% interese din 25 Ianuarie 1932 și spesele de 2073 Lei — bani deja staverite până în prezent, se fixează termenul de licitație **pe ziua de 1 Noemvrie 1933 la orele 10 a. m. în comuna Caransebeș la sediul următorului și toți aceia cari au voie a cumpăra sunt invitați cu acea observare, că mobilele menționate mai sus, în baza art. 107, 108 din legea LX din 1881 se vor vinde celor cari vor oferi mai mult pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.**

Intrucât mobilele supuse licitației s'au mai sechestrat și înainte și după această fixare de licitație și din partea altor creditori și aceștia au drepturi câștigate de acoperire asupra licitației, în baza art. 120 a legii LX din 1881, deci se va efectua și în favorul acestora.

Caransebeș la 19 Octomvrie 1933.

Șef portărel **Bacianov.**

Conspectul

„Manualele de religie pentru învățământul primar, publicat în „Biserica ortodoxă română“ Revista Sfântului Sinod, are în locul prim:

Cărțile de Religie

de Dr. P. Barbu și Pr. P. Bizerea
pentru

1. Școalele de copii mici și clasa I a școalei primare . . . . . Lei 10.—
2. Clasele II și III ale școalei primare „ 10.—
3. Clasa IV a școalei primare . . . . . „ 10.—
4. Clasele V, VI, și VII ale școalei primare . . . . . „ 15.—

Editate de **Librăria Diecezană, Caransebeș.**

Obiecte bisericesti
de la cele mai renumite fabrici, se află
de vânzare la **Librăria Diecezană.**

Librăria Diecezană din Caransebeș

oferă pentru anul școlar 1933/34 marele ei depozit de

Cărți și recvisite școlare

Domnii Invățători beneficiază de un rabat de 12%

Atât la cărțile școlare cât și la recvisite.

FABRICA (ATELIER) DE LUMINI A EPARHIEI CARANSEBEȘULUI

In fabrica (atelier) de lumini, înființată de Consistoriul nostru eparhial, se află de vânzare lumini de ceară curată, în diferite mărimi și grosimi. Recomandăm credincioșilor noștri, ca să-și procure dela această fabrică luminele de ceară curată trebuincioase la diferitele acte religioase: cununii, prasnice, pomene, cazuri de moarte, părăstase, după cum se și cere aceasta de tradiția și

○   cultul bisericei noastre dreptmăritoare.   ○

*Luminele se pot procura direct sau dela și prin epitropiile parohiale la

„Librăria Diecezană“ Caransebeș
cu grosul și cu bucata.